

Fumio Tachibana — laureát Velké ceny Bienále Brno 2004
Doprovodná výstava 23. mezinárodního bienále grafického designu Brno 2008
Pražákův palác Moravské galerie v Brně, Husova 18, Brno
18. června – 19. října 2008
vernisaž výstavy 17. června 2008 v 17.30 hodin

AUTOR VÝSTAVY
Fumio Tachibana

KURÁTOŘI VÝSTAVY
Marta Sylvestrová, Yukihiro Masuda

PRODUKCE
Miroslava Pluháčková

GRAFICKÝ DESIGN
Petr Štěpán

INSTALACE VÝSTAVY
Oddělení stavby výstav MG pod vedením Martina Ondruše

PROPAGACE
Simona Juračková, Hana Laudátová, Maria Matuszek

DOPROVODNÝ PROGRAM
Ludmila Horáková, Jitka Petřeková, Eva Strouhalová, Silvie Vondrová
kontakt: tel. 532 169 146, da@moravska-galerie.cz

Tradiční doprovodnou výstavou Bienále Brno je prezentace širší tvorby laureáta Velké ceny předminulého ročníku této mezinárodní přehlídky grafického designu. Fumio Tachibana, který se stal vítězem v roce 2004, připravil svou instalaci přímo pro prostor Pražákova paláce. Tento přední japonský designér se zabývá recyklací použitého papírového materiálu, kterému přidáním další tištěné vrstvy dodává nový obsah. Autor na výstavě představuje své knihy, plakáty a papírové instalace či objekty.

Fumio Tachibana není v Brně neznámým autorem. Poprvé byla jeho tvorba na brněnském Bienále vyznamenána v roce 1996, kdy obdržel zlatou medaili v knižní kategorii. Při Bienále Brno roce 1998 byly jeho práce zastoupeny na doprovodné výstavě Práce z Tokia, připravené Takakou Terunomou a Alešem Najbrtem, která prezentovala v Atriu Pražákova paláce nové talenty v mladém japonském grafickém designu. Fumio Tachibana se narodil v roce 1968 v Hirošimě, v rodině zabývající se tradiční japonskou knižní vazbou. Absolvoval studia na katedře designu vizuálních komunikací Musashino University v Tokiu a získal titul MFA v oboru vizuální design na Tokijské národní univerzitě výtvarných umění a hudby. Tachibana žije v Tokiu a vytváří díla založená na tématu papíru, typografie a knižní tvorby.

Marta Sylvestrová
kurátorka výstavy

Jedním z klíčů k porozumění designu Fumia Tachibany je kaligrafie. Začal s ní už jako chlapec a věnoval se jí až do začátku studia na umělecké akademii. V Japonsku tehdy existovala řada škol kaligrafie, které byly velmi oblíbené, neboť psát úhledně patřilo k základnímu vzdělání.

Tachibana pochopil, že kaligrafie znamená, kromě psaní japonským inkoustem *sumi*, i vytváření designu bílé části papíru. Psal tak, aby vynikla právě tato nevyplněná část. Pamatoval si slova svého učitele kaligrafie: pisař si musí představovat, že píše dál, i když dokončí řádek. Tachibana tedy objevil typografii díky kaligrafii.

Zpočátku vytvářel koláže, např. typografii sestávající z několika slepených tisků. V roce 2000 získal tiskařský stroj od firmy zabývající se tiskem vizitek. V době počítačové sazby a publikování už tento typ stroje patřil minulosti.

Při práci s tiskem se před Tachibanou otevřely nekonečné možnosti, které se však netýkaly jen typografie. Objevil celý vesmír okrajové zóny, kam může zasahovat inkoust při tisku. Tisknout znamená současně „vytvářet“ bílou část papíru. Tímto způsobem navázal Tachibana na své chlapecké zkušenosti s kaligrafií.

Fumio Tachibana se zajímá o původ znaku a jeho formu. Jak lidé zachycovali určitou věc a jev předtím, než byl vytvořen znak? Například japonský znak *kanji* (hora) je vlastně druh hieroglyfu, a Tachibana zajímá, jak lidé vnímají horu, když není žádný znak, který by ji vyjadřoval. Autor tvoří své práce tak, že si představuje svět před vznikem znaků.

Fumio Tachibana říká, že jeho tvorba se nachází na hranici mezi uměním a designem. Není umělec, ale není ani designér, protože žádné z těchto slov jej plně nevystihuje. Pro věci, které dělá, nemůže nalézt vhodnou kategorii. Umění je pro něj osobní záležitost spojená s vnějším světem, a design naopak konzumní záležitost spojená se světem vnitřním.

Když se začíná rodit některé z jeho děl, autor sám často neví, půjde-li o umění, nebo design. Nepovažuje ani za důležité mezi nimi rozlišovat. To je také důvod, proč je Tachibana považován za umělce na pomezí designu a designéra na pomezí umění. Ale jak sám říká, necítí se být cizincem ani v jedné oblasti. Vidí sám sebe jako člověka na okraji, jako onen zmíněný přesah písma do marginální zóny.

Yukihiro Masuda
kurátor výstavy

PARTNEŘI

 UniCredit Bank

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

KONTAKT PRO MÉDIA

Hana Laudátová, oddělení vnější komunikace, +420 724 516 672, +420 532 169 174

tisk@moravska-galerie.cz